

Zakaj je treba kralja ubiti ?

Filozofski inštitut ZRC SAZU (takrat še Inštitut za marksistične študije) je 21. marca 1988 poslal več našim filozofom in družboslovcem naslednje vabilo:

Naš inštitut je lani pripravil tematsko številko Vestnika IMS. Kaj je razsvetljenstvo? K sodelovanju smo povabili več domačih filozofov in družboslovcev, ki so se - skoraj vsi - vabilu odzvali. To - in seveda dober sprejem Vestnika tako v strokovni kot v širše kulturni javnosti - nas opogumlja, da nadaljujemo s pripravo takih projektov. Menimo namreč, da ponovno premišljanje starih tem, povezanih s konstituiranjem moderne, ni le ohranjanje kulturne tradicije (in že samo to bi bilo v zdajšnji eroziji humanistične izobrazbe dovolj pomembno in dragoceno), marveč je predvsem močna spodbuda današnjim teoretskim iskanjem.

Odločili smo se, da naslednjo tematsko številko Vestnika posvetimo francoski revoluciji. Ker bo temu prelomnemu dogodku letos in prihodnje leto gotovo posvečenih veliko posvetovanj, razprav in zapisov, smo vprašanje, ki ga ponujamo v razmislek, močno omejili. Glasi se:

Zakaj je treba kralja ubiti ?

Vprašanje se neposredno navezuje na známeniti Saint-Justov govor 13. novembra 1792 v konventu, v katerem je, tako kot v naslednjem nastopu, 27. decembra 1792, zahteval, da je treba kralju soditi in ga obsoditi. Njegov odgovor je bil, da je treba kralju soditi ne zavoljo zločinov, storjenih pod njegovo vladavino, temveč zaradi zločina, da je bil kralj. Saint-Justova argumentacija sproža niz vprašanj - vprašanja politične reprezentacije, vladanja in oblasti, revolucionarnega nasilja in tiranocida, prava in zakonov, svobode in pravic, statusa ljudstva, argumentacijskih postopkov, političnih in državnih oblik, politične in družbene ureditve in transformacije, zgodovinske perspektive itn. - ki se stekajo v problematiko konstitucije modernega družbenega in političnega - tako prevajamo zastavljeno vprašanje v stvarni jezik.

Vljudno vas vabimo k sodelovanju pri tem projektu.

V tej, prvi številki *Filozofskega vestnika*, ki je nasledil *Vestnik IMS*, objavljamo prispevke vseh avtorjev, ki so se odzvali našemu vabilu. Razdelitev številke na dva tematska sklopa je naknaden uredniški poseg, ki naj bi zagotovil večjo preglednost zbranega gradiva.

Raziskovalno delo o francoski revoluciji je sofinancirala Mestna raziskovalna skupnost Ljubljana.

